

REPUBLICA MOLDOVA

Conform Biroului Național de Statistică (BNS) ritmul anual al prețurilor de consum a decelerat de la 8.63% în septembrie la 6.34% în octombrie, minimum din august 2021, după cum se poate nota în primul grafic alăturat. Prețurile la bunuri alimentare, produse nealimentare și tarifele la servicii au urcat cu rate anuale în temperare la 5.58%, 4.18%, respectiv 10.77% în octombrie. Prin urmare, în primele zece luni din 2023 prețurile de consum s-au majorat cu o rată medie anuală de 15.8%.

La penultima ședință de politică monetară din 2023 Banca Națională a Moldovei (BNM) a actualizat scenariul macroeconomic central pentru trimestrele următoare și a redus rata de dobândă de referință de la 6.00% la 4.75% (minimum din septembrie 2021), pe fondul decelerării inflației și climatului dificil din sfera economiei reale.

Evoluțiile macro-financiare internaționale și factorii interni au influențat piața financiară săptămâna trecută.

Pe piața monetară ratele de dobândă au continuat să evolueze mixt: CHIBOR la trei luni în scădere cu 0.3% la 9.40%, iar CHIBOR la șase luni în creștere cu 1.0% la 9.83%.

Curba randamentelor s-a consolidat: ratele de dobândă pe scadențele trei luni și șase luni la 3.60%, respectiv 6.80%. Ministerul Finanțelor nu a derulat licitații.

La BNM EUR/MDL s-a depreciat cu 0.8% la 19.1282, iar USD/MDL s-a diminuat cu 1.3% la 17.8969, după cum se poate nota în ultimul grafic din partea dreaptă.

INTERNAȚIONAL

Economia **Zonei Euro** a scăzut în octombrie cu cel mai sever ritm din noiembrie 2020 (din perioada COVID-19), perioadă în care construcțiile s-au ajustat pentru a 18-a lună la rând, conform indicatorilor PMI, pe fondul creșterii costurilor de finanțare și persistenței incertitudinilor. Totodată, comerțul cu amănuntul s-a redus cu un ritm lunar de 0.3% și cu 2.9% an/an în septembrie, în contextul disipării economisirii acumulate în perioada pandemiei. Pe de altă parte, scăderea prețurilor producției industriale cu 12.4% an/an în septembrie exprimă perspective de decelerare a presiunilor inflaționiste pe termen scurt. Nu în ultimul rând, în Germania (economia locomotivă a regiunii) comenzile în fabrici și industria au scăzut an/an cu 4.3%, respectiv 3.7% în septembrie. Prețurile de consum din **Rusia** (în primele 15 economii ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD) au accelerat la 6.69% an/an în octombrie, maximum din februarie.

La nivelul **României** comerțul cu amănuntul a scăzut cu 0.7% lună/lună și cu 0.9% an/an în septembrie, în contextul diminuării economisirii din perioada pandemiei și nivelurilor ridicate ale costurilor de finanțare și incertitudinii. Pe de altă parte, deficitul comercial cu bunuri s-a ajustat cu 18.4% an/an la nouă luni din 2023. La ultima ședință din 2023 Banca Națională a României (BNR) a actualizat scenariul macroeconomic central pe termen scurt și mediu și a menținut rata dobânzii de referință la 7.00%.

Evoluțiile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, știrile privind companiile listate și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime s-au resimțit pe piața financiară mondială în a doua săptămână din noiembrie. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani s-au majorat, indicii bursieri au continuat să crească, iar cursul mediu al dolarului american s-a depreciat raportat EUR (referința BCE).

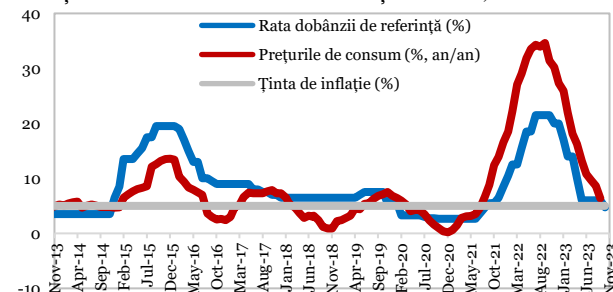
Calendar macroeconomic săptămânal

România	13 noiembrie	Prețurile de consum (Oct)
România	13 noiembrie	Balanța de plăți (Sep)
R. Moldova	14 noiembrie	Raport trimestrial asupra inflației
Zona Euro	14 noiembrie	Încrederea investitorilor (Noi)
Zona Euro	14 noiembrie	Dinamica PIB-ului (T3 2023)
România	14 noiembrie	Producția industrială (Sep)
România	14 noiembrie	Evoluția PIB-ului (T3 2023)
R. Moldova	15 noiembrie	Comerțul internațional cu bunuri (Sep)
Zona Euro	15 noiembrie	Producția industrială (Sep)
Zona Euro	15 noiembrie	Balanța comercială (Sep)
Rusia	15 noiembrie	Evoluția PIB-ului (T3)
România	15 noiembrie	Comenzile în industrie (Sep)
România	16 noiembrie	Cheltuieli cu cercetare-dezvoltare (2022)
Zona Euro	17 noiembrie	Dinamica prețurilor de consum (Oct)

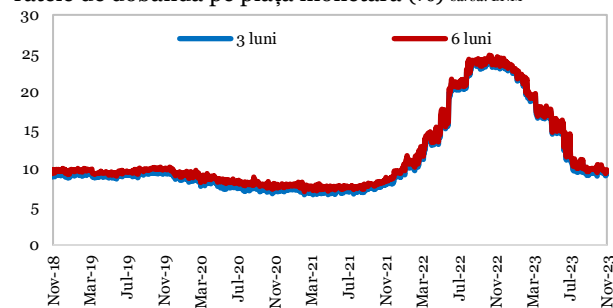
pieța monetară	10-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.40	(0.3)	(60.6)
CHIBOR (6L)	9.83	1.0	(59.3)
EURIBOR (3L)	3.992	0.9	122.0
EURIBOR (6L)	4.074	0.3	75.7
LIBOR (3L)	5.6393	(0.0)	21.3
LIBOR (6L)	5.8427	(0.2)	13.8
pieța de capital	10-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	34,283.1	0.7	1.6
EuroStoxx 50	4,197.4	0.5	8.5
MOEX	3,242.1	1.0	46.7
BET	14,532.1	0.5	26.3
pieța valutară	10-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0684	(0.4)	3.5
EUR/MDL	19.1282	(0.8)	(1.3)
USD/MDL	17.8969	(1.3)	(7.2)
RON/MDL	3.8494	(0.8)	(2.6)
cotații mărfuri	10-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	77.2	(4.1)	(10.8)
aur (\$/uncie)	1,940.2	(2.6)	10.5
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2023	(2.2)	
rata inflației IPC	Oct-2023	6.34	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 07-Noi-2023		4.75

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

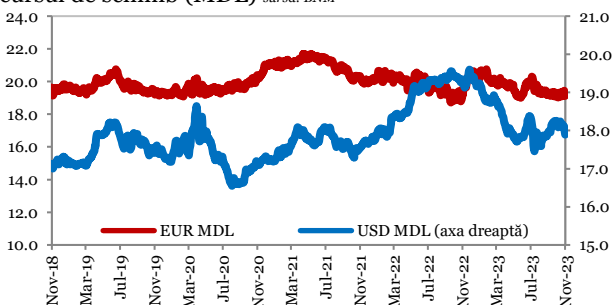
inflația vs. rata dobânzii de referință surse: BNS, BNM

ratele de dobândă pe piața monetară (%) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
  - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
  - carduri bancare [accesează AICI](#)
  - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
  - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.